

רשומות

הצעות חוק

24 ביוני 1974

1123

ד' בתמוז תשל"ד

צמוד

194	חוק נכי המלחמה בנאצים (תיקון מס' 7), תשל"ד—1974
196	חוק הספנות (ימאים) (תיקון), תשל"ד—1974
197	חוק שירות מילואים (תגמולים) (תיקון מס' 8), תשל"ד—1974

חוק נכי המלחמה בנאצים (תיקון מס' 7), תשל"ד-1974

1. בסעיף 1 לחוק נכי המלחמה בנאצים, תשי"ד-1954 (להלן - החוק העיקרי), בהג"ד דרת "השכר הקובע", במקום "ח" יבוא "י", במקום "75%" יבוא "86%", ובמקום "68%" יבוא "78%".
2. בסעיף 4 לחוק העיקרי -
- (1) בסעיף קטן (ג)1, במקום "40%" יבוא "50%";
- (2) בסעיף קטן (ג)2, במקום "60%" יבוא "70%";
- (3) בסעיף קטן (ג)3, במקום "80%" יבוא "90%".
3. בסעיף 4 לחוק העיקרי -
- (1) בסעיף קטן (א), במקום "123% מסך כל המשכורת הנהוגה אותה שעה לגבי עובד המדינה שדרגת משכורתו היא "י" של הדירוג האחיד" יבוא "סך כל המשכורת הנהוגה אותה שעה לגבי עובד מדינה שדרגת משכורתו היא "יד" של הדירוג האחיד";
- (2) סעיף קטן (ג) יסומן (ד) ולפניו יבוא:
- "(ג) בחישוב הכנסתו הנוספת יראו את מחצית ההכנסה של בן זוגו של הנכה שאינו חי בנפרד ממנו, כהכנסתו של הנכה."

דברי הסבר

- (1) לנכה שדרגת נכותו מ"10% עד 18% - 40% מהדרגה הקובעת;
- (2) לנכה שדרגת נכותו מ"19% עד 39% - 60% מהדרגה הקובעת;
- (3) לנכה שדרגת נכותו מ"40% עד 100% - 80% מהדרגה הקובעת."
- הדרגה הקובעת מוגדרת בסעיף 1 לחוק העיקרי כך: "הדרגה הקובעת" - סך כל המשכורת הנהוגה אותה שעה לגבי עובד המדינה שדרגת משכורתו היא "ט" של הדירוג האחיד והרכב משפחתו הוא כהרכב משפחתו של הנכה."
- מוצע להעלות את שיעורי התגמול ב"10%.

מטרת סעיפים 1 עד 4 לחוק המוצע היא להגדיל את התגמולים המשתלמים לנכי המלחמה בנאצים ולהתאימם לשיעורים שנקבעו בחוק הנכים (תגמולים לשיקום) (תיקון מס' 8, תשל"ג-1973).

סעיף 1 לפי סעיף 4 לחוק העיקרי נכה שדרגת נכותו אינה פחותה מ"10% זכאי לתגמולים בשיעור של אחוז אחד משכרו הקובע לכל אחוז של דרגת נכותו. השכר הקובע מוגדר בסעיף 1 לחוק העיקרי כך: "השכר הקובע" לגבי נכה שיש לו בן משפחה שהוא ילד - 75% מסך כל המשכורת המשתלמת לעובד המדינה שדרגת משכורתו היא "ח" של הדירוג האחיד ושהרכב משפחתו הוא כמספר בני המשפחה של הנכה, ולגבי נכה שאין לו בן משפחה שהוא ילד - 68% מסך כל המשכורת כאמור."

מוצע להגדיל את סכום התגמולים על ידי הצמדת השכר הקובע לדרגת "י" של הדירוג האחיד, וכן להגדיל את שיעור התגמול מ"75% מהשכר הקובע לגבי נכה שיש לו ילד ל"86% ומ"68% לגבי נכה שאין לו ילד ל"78%.

סעיף 2 בנוסף לתגמולים לפי סעיף 4 לחוק העיקרי, נכה שאין לו הכנסה נוספת חוץ מהתגמולים לפי החוק זכאי לתגמול חוסר פרנסה, בשיעור המפורט בסעיף 4ב(א), שנוסחו כך: "תגמול חוסר פרנסה" -

סעיף 3 1. סעיף 4(א) לחוק העיקרי אומר:

"(א) נכה נצרך שדרגת נכותו אינה פחותה מ"50% ואין לו הכנסה נוספת, ישולמו לו במקום התגמולים האמורים בסעיפים 4 א או 4 ב תגמולים בשיעור 123% מסך כל המשכורת הנהוגה אותה שעה לגבי עובד המדינה שדרגת משכורתו היא "י" של הדירוג האחיד והרכב משפחתו הוא כהרכב משפחתו של הנכה."

"נצרך" מוגדר בסעיף 1 לחוק העיקרי כך: "נצרך" - אדם שאינו מסוגל להשתכר למחייתו מחמת גילו או מחלתו או ליקויו הגופני או השכלי, וכן אדם

1 ס"ח תשי"ד, עמ' 76; תשי"ז, עמ' 99; תשכ"א, עמ' 162; תשכ"ה, עמ' 299; תשכ"ט, עמ' 152; תשל"ב, עמ' 6; תשל"ג, עמ' 160.

4. בסעיף 74 לחוק העיקרי -

- (1) בסעיף קטן (א)(1), במקום "40% יבוא" "50%";
- (2) בסעיף קטן (א)(2), במקום "60% יבוא" "70%";
- (3) בסעיף קטן (א)(3), במקום "80% יבוא" "90%".

5. בסעיף 113א לחוק העיקרי -

- (1) אחרי "או מחוסר פרנסה כאמור בסעיף 4ב" יבוא "או נזקק כאמור בסעיף 74(א)";
- (2) המלים "עד תום שנים עשר חדשים מסוף החודש שבו אירעה הפטירה" - יימחקו;
- (3) בסופו יבוא "היה מקבל התשלום לפי סעיף זה בן זוגו של הנכה, יוסיפו לשלם את התגמול עד תום שלושים וששה חדשים מסוף החודש שבו אירעה הפטירה, ואם היה בן משפחה אחר - עד תום שנים עשר חדשים מהמועד האמור".

- 6. (א) תחילתם של סעיפים 1, 2 ו-3 היא ביום כ"ח באדר ב' תשל"ג (1 באפריל 1973), אולם אין בסעיף 3(2) בלבד כדי לחייב אדם להחזיר לאוצר המדינה כל סכום שקיבל לפני פרסום חוק זה ברשומות.
- (ב) תחילתו של סעיף 4 היא ביום כ"ט בסיון תשל"ג (29 ביוני 1973).
- (ג) תחילתו של סעיף 5 היא ביום י"ז בניסן תשל"ב (1 באפריל 1972).

דברי הסבר

סעיף 5 סעיף 113א לחוק העיקרי ענינו תגמולים אחרי פטירתו של נכה, וזה לשונו:
 "113א. נפטר נכה שערב פטירתו היה נצרך, או מחוסר פרנסה כאמור בסעיף 4ב, או שהיה אותה שעה זכאי לתגמול מיוחד או לתגמול נוסף לפי תקנות על פי סעיף 24(ב)(1) במשך תקופה רצופה של שלושה חדשים לפחות, יוסיפו לשלם את התגמול - בשיעור שהיה משתלם אותה שעה - עד תום שנים עשר חדשים מסוף החודש שבו אירעה הפטירה. לירי בן המשפחה שהורה עליו הנכה לפי סעיף 20, ובאין הוראה - לירי בן זוגו ובאין בן זוג, לירי בן המשפחה שהורתה עליו הרשות המוסמכת.
 מוצע להוסיף על סוגי הנכים שבני משפחתם זכאים לקבל את התגמולים במשך תקופה מסויימת לאחר פטירתם, את הנכים שאינם מטוגלים להשתכר לפרנסתם ושדרגת נכותם בין 10% ל-50% (נכים נזקקים). כאשר מקבל התגמול הוא בן זוגו של הנכה שנפטר, מוצע לה"אריך את התקופה שבה משתלם התגמול לשלושים וששה חדשים.

שהוכר, לפי כללים שנקבעו בתקנות, כבלתי מסוגל להשתכר למחייתו."
 מוצע לקבוע כי התגמול לנכה נצרך שדרגת נכותו אינה פחותה מ-50% יהיה שווה למשכורת של עובד המדינה בדרגה י"ד של הדריוג האחיד.
 2. סעיף 24(ג) לחוק העיקרי אומר:
 "(ב) נכה נצרך שדרגת נכותו אינה פחותה מ-50% ויש לו הכנסה נוספת, ישולמו לו תגמולים לפי סעיף קטן (א) בניכוי הכנסתו הנוספת, ובלבד שלא יפחת התגמול מהתגמול האמור בסעיף 4א."
 מוצע לקבוע כי לצורך הניכוי האמור תיחשב מחצית הכנסתו של בן זוגו של הנכה שאינו חי בנפרד ממנו, כהכנסת הנכה.

סעיף 6 1. לסעיפים 1, 2, 3 ו-5 מוצע לקבוע תחילה למפרע בדומה לסעיפים המקבילים בחוק הנכים (תגמולים ושיקום) (תיקון מס' 6) תשל"ג-1973;
 (2) לסעיף 4 מוצע לקבוע תחילה למפרע על פי יום פרסומו ברשומות של חוק נכי המלחמה בנאצים (תיקון מס' 6) תשל"ג-1973, שבו הוסף לחוק סעיף 74 הקובע את התגמול לנכה נזקק.

סעיף 4 סעיף 74(א) לחוק העיקרי אומר:
 "(א) נכה נצרך שדרגת נכותו פחותה מ-50% אך אינה פחותה מ-10% (להלן - נכה נזקק) ואין לו הכנסה נוספת ישולמו לו, במקום התגמולים האמורים בסעיפים 4א או 4ב, תגמולים בשיעורים אלה:
 (1) לנכה שדרגת נכותו מ-10% עד 18% - 40% מהדרגה הקובעת;
 (2) לנכה שדרגת נכותו מ-19% עד 39% - 60% מהדרגה הקובעת;
 (3) לנכה שדרגת נכותו מ-40% עד 49% - 80% מהדרגה הקובעת.
 מוצע להעלות את שיעורי התגמולים ב-10%.

חוק הספנות (ימאים) (תיקון), תשל"ד-1974

תיקון סעיף 234 1. האמור בסעיף 234 לחוק הספנות (ימאים), תשל"ג-1973 (להלן - החוק העיקרי), יסומן "א", ואחריו יבוא:

"(ב) על אף ביטולו של סעיף 60(2)(ד) ו-(ה) לפקודת הנמלים (נוסח חדש), תשל"א-1971, פרק ז' לתקנות הנמלים (ימאים), תשל"ב-1971, יעמוד בעינו עד יום תחילתם של הפרקים ט"ו ו-ט"ז."

תיקון סעיף 235 2. בסעיף 235 לחוק העיקרי, בסופו יבוא "אולם תחילתם של סעיף 71 ופרקים ט"ו, ט"ז וי"ח ביום כ' בניסן תשל"ה (1 באפריל 1975)".

דברי הסבר

דבר אשר לא ניתן היה לעשותו בשנת התקציב 1973/74. כאמור גרמה תקופת החירום להפסקת פעולות הה"כנה, שהיו דרושות לקראת תחילתן של ההוראות, ועל כן יש צורך בהארכת התקופה לשם ביצוע ההכנות והשלמתן. אין בדיחית תחילתן של ההוראות על השיפוט המשמעותי לימאים כדי לגרום ליצירת חלל במערכת השיפוט המשמעותי, שכן עדיין נשארות על כן הוראות התקנות המסדירות כיום את השיפוט המשמעותי של הימאים. דחיית תקנות הנמלים (ימאים), תשל"ב-1971, שמכוון המפקח על ימאים וועדת המשמעת לימאים מוסמכים לחקור ולדון בדבר התנהגותם של ימאים. תקנות אלה הותקנו מכוח סעיף 60(2)(ד) ו-(ה) לפקודת הנמלים (נוסח חדש), תשל"א-1971, שחוק הימאים בא לבטלו. לכן מוצע לקיים את תקפן של הוראות השיפוט המשמעותי שבתקנות אלה עד לתחילתם של פרקים ט"ו ו-ט"ז.

ג. פרק י"ח - הכשרת מתלמדים פרק זה בא להסדיר דרכי ההכשרה של מתלמדים במקצועות הימאים. נושא זה קשור להדרכה ולהוראה של נוער ולכן הוא מעורר בעיות בתחומי הטיפול של רשויות ומשרדים שונים (כגון משרד החינוך והתרבות, משרד העבודה, משרד התחבורה והנועזת הנוער העובד והלומד). ההתייעצות והעבודה המשותפת בין הגורמים השונים לצורך קביעת ההסדרים המתאימים להכשרת המתלמדים והתקנות התקנות לביצוען, לא יכלו להתקיים עד כה בשל שעת החירום, ומידרש איפוא דחיית תחילתן של הפרק לשם הפעלתן ההולמת של הוראות אלה. והו נוסח סעיפים 234 ו-235 שהחוק המוצע בא לתקנם:

234. מינוי פנקס ימאי, תעודת סמיכות ותחליפיה, תוזה צוות או כל מסמך אחר, שהיו בני תוקף על פי דין ערב תחילתו של חוק זה ואינם סותרים הוראות חוק זה, יראו אותם ככעלי תוקף על פי חוק זה למשך תקופת תקפם, בשינויים המחוייבים. 235. תחילתו של חוק זה כתום שנה מיום פרסומו ברשומות."

חוק הספנות (ימאים), תשל"ג-1973 נתקבל בכנסת זמן קצר לפני פרוץ מלחמת יום הכפורים, ותחילתו ביום ו' באלול תשל"ד (24 באוגוסט 1974).

תקופת החירום והגיוס הרחב, משימות החירום שהוטלו על אנף הספנות והנמלים במשרד התחבורה, והקשיים המינהליים שנבעו מכך, לא איפשרו את ביצוען של הה"כנות הדרושות להפעלת הוראות אלה שבחוק האמור:

א. סעיף 71 האומר כך:

"מתן פירוט על ש"כ

71. בעל כלי שיט חייב ליתן לאיש צוות פירוט של הש"כר ששולם לו ושל הסכומים שנוכו; השר ושר העבודה יקבעו בתקנות את הדרך והמועדים למתן הפירוט ואת צורתו."

סעיף זה מחייב, כאמור, התקנת תקנות הקובעות את הדרך והמועדים שבהם יתן בעל כלי שיט את פירוט ש"כר העבודה של איש צוות, על הניכויים שבו, ואת צורת מתן הפירוט. קביעת ההסדרים בנקודה הרגישה והבע"יית של ש"כר העבודה מחייבת תיאום עם כל הגורמים הנוגעים בדבר, כולל חברות הספנות, איגודי הימאים ואנף הספנות והנמלים. נוסף לכך יידרש תיאום בינמשרדי ליישום ההסדרים בתקנות. להכנתם של אלה דרוש שיידחה המועד לתחילתו של הסעיף האמור עד סוף שנת הכספים הנוכחית.

ב. פרק ט"ז - עבירות משמעת ושיפוט, ופרק ט"ז - בית הדין המשמעותי לימאים.

לצורך הפעלת הוראות הפרקים בדבר הקמת בית דין משמעותי והפעלת השיפוט המשמעותי, יש להגדיר את המסגרות שבהן יופעל בית הדין וכן אלה שבהן יפעל מנגנון התביעה.

הגדרה זו מחייב תיאום והסדרים בין הרשויות וה"גורמים השונים שיש ושיכולה להיות להם נגיעה בדבר. נוסף להגדרה עקרונית זו ובכפוף לה יהיה צורך לגייס כוח אדם מתאים. משיטוכמו ההסדרים, יהיה צורך לה"ציע ולקבל אישור הכנסת לתקציב הדרוש להפעלתם,

1 ס"ח תשל"ג, עמ' 329. 2 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 20, עמ' 443. 3 ק"ת תשל"ב, עמ' 56.

חוק שירות מילואים (תגמולים) (תיקון מס' 8), תשל"ד-1974

1. בסעיף 2 לחוק שירות מילואים (תגמולים), תשי"ט-1959 [נוסח משולב] 1 (להלן – החוק העיקרי), במקום סעיף קטן (א) יבוא:
- “(א) מי שמשרת כחוק במילואים, ישלם לו אוצר המדינה בעד כל יום של שירות – שלוש לירות.”
2. בסעיף 3 לחוק העיקרי –
- (1) במקום סעיף קטן (א) יבוא:
- “(א) עובד או עובד עצמאי או הזכאי לפי סעיף קטן (ו), הזכאים לתשלום מאוצר המדינה לפי סעיף 2, ישולם להם תגמול בעד כל יום שירותם במילואים בשיעור כאמור בסעיף 5.5:
- (2) בסעיף קטן (ו), אחרי פסקה (7) יבוא:
- “(8) מי שהשתחרר משירות סדיר על-פי חוק שירות בטחון, תשי"ט-1959 [נוסח משולב] 2, והתחיל בשירות במילואים תוך 60 יום מיום שחרורו כאמור ואינו זכאי לתגמול לפי הוראה אחרת בחוק זה.”
3. בסעיף 4 לחוק העיקרי, במקום “הסכומים הנקובים בסעיפים 2 ו-3” יבוא “הסכום הנקוב בסעיף 2”.
4. (א) סעיף 5 לחוק העיקרי יסומן (א) ובו במקום פסקאות (3) ו-(4) יבוא:
- “(3) למשרת במילואים שחל עליו האמור בסעיף 3 (ו) (1), (3), (4), (5), (6) או (8) – מחצית השכר הממוצע (להלן – מינימום התגמול) מחולקת בשלושים;

דברי הסבר

זו גם משתחררים משירות סדיר המתחילים בשירותם במילואים תוך 60 יום מיום שחרורם מצה"ל, אם אין הם משתייכים לאחד מסוגי הזכאים כבר כיום לתגמול לפי החוק העיקרי. התגמול המשתלם להם יהושב לפי מחצית השכר הממוצע.

סעיף 3 סעיף 4 לחוק העיקרי קובע ששר העבודה, באישור ועדת העבודה של הכנסת, רשאי לשנות את הסכומים הנקובים בסעיפים 2 ו-3. לאור התיקונים בסעיפים אלה לא נותר אלא סכום אחד, בסעיף 2.

סעיף 4 סעיף 5 לחוק העיקרי ענינו שיעור התגמול. נוסחן של פסקאות (3) ו-(4) כיום הוא כך: “(3) למשרת במילואים שחל עליו השיעור האמור בסעיף 3 (ו) (1), (3), (4), (5) או (6) – מחצית השכר הממוצע (להלן – מינימום התגמול);

סעיפים 2 ו-1 בסעיף 2 (א) לחוק העיקרי נקבע כי “מי שנקרא להתייצב למילואים והתייצב ושירת כחוק, ישלם לו אוצר המדינה בעד כל יום של שירות 1.06 לירה בניכוי 65 אגורות דמי-כלכלה”. בסעיף 3 (א) לחוק העיקרי נאמר כי “עובד או עובד עצמאי או תלמיד או הזכאי לפי סעיף קטן (ו), הזכאי לפי סעיף 2 לקבל תשלום מאוצר המדינה, זכאי לקבל ממעבידו, מקרן חופשה או מקרן השוואה המוקמת לפי סעיף 15, תגמול בעד תקופת שירותו במילואים בשיעור הנקוב בסעיף 5, פחות 1.06 לירות לכל יום שירותו”. מוצע כעת שאוצר המדינה ישלם לכל משרת במילואים שלוש לירות לכל יום שירות וללא ניכוי סכום כלשהו כדמי-כלכלה. החלפת סעיף 3 (א) לחוק העיקרי נובעת מהחלפת סעיף 2 (א). התיקון המוצע ע"י הוספת פסקה (8) בא להרחיב את חוג הזכאים לתגמול לפי החוק העיקרי, ולכלול במסגרת

1 ס"ח תשי"ט, עמ' 306; תש"ך, עמ' 96; תשכ"ג, עמ' 113; תשכ"ז, עמ' 60, עמ' 74; תשכ"ז, עמ' 98; תשל"ל, עמ' 60; תשל"ג, עמ' 110.
2 ס"ח תשי"ט, עמ' 286.

(4) למשרת במילואים שחל עליו סעיף 3(1) (2) – התשלום שקיבל המשרת במילואים במקום ההכשרה המקצועית או השיקום המקצועי בחודש האחרון שקדם לשירותו, לרבות דמי אבטלה לפי סעיף 127טז לחוק הביטוח, מחולק במספר הימים שבעדם קיבל תשלום באותו חודש במקום האמור;”

(ב) אחרי סעיף קטן (א) האמור יבוא:

”(ב) לא יפחת שיעור התגמול ממינימום התגמול ולא יעלה על המקסימום, הכל מחולק בשלושים.”

תיקון סעיף 6 .5 בסעיף 6 לחוק העיקרי, המלים “כפול במספר ימי שירותו במילואים” – יימחק.

תיקון סעיף 7 .6 בסעיף 7 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א), במקום פסקה (2) יבוא:

”(2) מינימום התגמול מחולק בשלושים;”

(2) סעיף קטן (ב) – בטל;

(3) סעיף קטן (ג) יסומן (ב).

ד ב ו י ה ס ב ר

סעיף 6 סעיף 7 לחוק העיקרי ענינו ההכנסה היומית הממוצעת והוא מורה לאמור:
”7. (א) ההכנסה היומית הממוצעת לענין סעיף 6 היא הסכום היוצא מחילוק הכנסתו של העובד ברבע השנה שקדם לשירותו במילואים למספר תשעים; ואולם מי שעבד ברבע השנה שקדמה כאמור פחות מששים יום תהיה הכנסתו היומית הממוצעת שווה לסכום הגדול שבאלה:

(1) הסכום היוצא מחילוק הכנסתו בשלושת החדשים שבהם לעצמו מתוך ששת החדשים שקדמו לשירותו במילואים, למספר תשעים;
(2) הסכום היוצא מחילוק מינימום התגמול למספר שלושים, ובלבד שברבע השנה שקדם לשירותו במילואים היו לו לפחות ששים ימים מזכים;”

”כים” לענין פסקה זו הם:
(א) ימי עבודה;
(ב) ימי שירות בצבא הגנה לישראל;
(ג) הימים שבהם היה רשום כמחוסר עבודה בלשכת העבודה.

(ב) שר העבודה רשאי לקבוע בתקנות מספר ימים מזכים פחות מן האמור בסעיף קטן (א) וסוגי ימים מזכים בנוסף לאמור באותו סעיף קטן.

(ג) שר העבודה רשאי לקבוע בתקנות דרכי חישוב ההכנסה היומית הממוצעת של עובד שגמול עבודתו משתלם על בסיס חדשי או על בסיס של תקופה ארוכה יותר, על בסיס קבלי או לפי פרויקט העבודה.
התיקונים המוצעים בסעיף 7 נובעים מהתיקונים הקודמים: דמים: קבלת מינימום התגמול שוב לא תהיה מותנית ב”ימים מזכים”.

(4) למשרת במילואים שחל עליו סעיף 3(1) (2) – החלק השלושים של התשלום שקיבל המשרת במילואים במקום ההכשרה המקצועית או השיקום המקצועי בחודש האחרון שקדם לשירותו, לרבות דמי אבטלה לפי סעיף 127טז לחוק הביטוח, כפול בימי השירות;”
פסקאות אלה טעונות מספר תיקונים טכניים כדי להתאימן לשינוי בחישוב התגמול מבסיס חדשי לבסיס יומי. מכאן ההצעה להחליפן.

התיקון היותר משמעותי בסעיף זה הוא בהוספת סעיף קטן (ב). בפסקה (3) לעיל מוגדר “מינימום התגמול” שהוא מחצית השכר הממוצע במשק. מינימום התגמול כאמור הל רק לגבי אלה מהמשרתים במילואים שלא היתה להם הכנסה מעבודה שכירה או מעבודה עצמאית לפני צאתם למילואים (כגון סטודנטים, בחורי ישיבה, עולים חדשים, עובדים בחופשה ללא תשלום). מצד אחר, התגמול המשתלם לעובדים שכירים ולעובדים עצמאיים מחושב לפי שכרם או הכנסתם הממשית, ולא פעם התגמול ששולם להם היה נמוך מהמינימום האמור, בהיות הכנסתם מעבודה נמוכה ממחצית השכר הממוצע במשק. מוצע אפוא לתקן מצב זה ולהשוות זכות האדם העובד בעל הכנסה נמוכה מעבודה לזו של אדם שאין לו הכנסה מעבודה ושהתגמול שלו מחושב לפי מחצית השכר הממוצע במשק.

סעיף 5 לפי סעיף 6 לחוק העיקרי “שכר עבודה רגיל לענין סעיף 5 הוא ההכנסה היומית הממוצעת של העובד כפול במספר ימי שירותו במילואים;... מכיון שהבסיס לחישוב התגמול הוא יומי, נמצא שחמש המלים האחרונות מיותרות, ומוצע למחקן.

7. סעיף 8 לחוק העיקרי – בטל.
8. בסעיף 8א לחוק העיקרי, סעיף קטן (ד) – בטל, וסעיף קטן (ה) יסומן (ד).
9. במקום סעיף 9 לחוק העיקרי יבוא:
 "הכנסתו הממוצעת של עובד עצמאי לענין סעיף 5, היא החלק של עובד עצמאי ה-360 של הכנסתו."
10. בסעיף 9א לחוק העיקרי, במקום הסיפה המתחילה במלים "כעובד עצמאי על הפרש" יבוא "על המקסימום מחולק בשלושים".
11. סעיף 10 לחוק העיקרי – בטל.
12. אחרי סעיף 10 לחוק העיקרי יבוא:
 10א. על אף האמור בסעיפים 5, 6 ו-7 רשאי שר העבודה, בהתייעצות בשר האוצר ובאישור ועדת העבודה של הכנסת, לקבוע בתקנות ונסיבות ותנאים שבהם ישולם התגמול כשיעור מוגדל לכלל המשרתים במילואים או לסוגים מהם, ללא הגבלה של זמן או לתקופה מוגבלת, וכן לקבוע את גובה השיעור המוגדל, מקורות מימונו וסדרי תשלומיו."
- ביטול סעיף 8
 תיקון סעיף 8א
 החלפת סעיף 9
 תיקון סעיף 9א
 ביטול סעיף 10
 הוספת סעיף 10א

דברי הסבר

מוצע להחליף את הסעיף ולהתאימו לתיקונים שהוצעו לעיל.

סעיף 10 סעיף 9א לחוק העיקרי קובע:
 "חישוב התגמול לעובד שהוא גם עובד עצמאי 9א. עובד הזכאי לתגמול גם כעובד עצמאי, לא יעלה סכום התגמול שישולם לו כעובד עצמאי על הפרש שבין המקסימום שנקבע לענין סעיף 9 לבין סכום התגמול המשתלם לו כעובד."

מעטת תהיה דרך אחת לחישוב התגמול שישולם לכל משרת במילואים, ולא יהיה צורך בחישוב מיוחד לגבי עובד שהוא גם עובד עצמאי.

סעיף 11 סעיף 10 לחוק העיקרי קובע לאמור:
 "קביעת המקסימום 10. שר העבודה רשאי, באישור ועדת העבודה של הכנסת, לקבוע בתקנות את סכומי המקסימום לענין סעיפים 8 ו-9, בשם לב לתנודות בשכר העבודה או למקסימום הנקוב בלוח "א לחוק הביטוח."

מאחר שהתגמול הוצמד למקסימום שלפי חוק הביטוח הלאומי, שוב אין צורך להקנות סמכות נוספת לשינוי המקסימום במסגרת החוק העיקרי.

סעיף 12 מוצע להסמיך את שר העבודה, בהתייעצות בשר האוצר ובאישור ועדת העבודה של הכנסת, להגדיל את שיעור התגמול שנקבע בחוק העיקרי, בתנאים ונסיבות מיוחדים (כגון בשעת חירום או בתקופת גיוס ממושכת), ולא יהיה צורך להתקין תקנות לשעת חירום ונסיבות כאלה.

סעיף 7 סעיף 8 לחוק העיקרי קובע בזה הלשון:
 "חישוב שכר העבודה הרגיל מעל המקסימום 8. בחישוב שכר העבודה הרגיל יראו עובד ששכר עבר דתו הרגיל לחודש הוא יותר מהמקסימום, כאילו שכר עבודתו הרגיל לחודש המקסימום."
 לאור התיקון המוצע בסעיף 5(ב) לחוק העיקרי, שהתגמול לא יכול לעלות על המקסימום – הרי האמור בסעיף 8 מיותר ומוצע לבטלו.

סעיף 8 סעיף 8א(ד) לחוק העיקרי מורה לאמור:
 "(ד) התגמול המגיע לאדם שהוראות סעיף 3(ד) חלות עליו יחושב כאילו היה עובד בשכר."
 המונח "עובד בשכר" בוטל בשנת תשל"ג-1973, וסעיף 3(ד), כפי שהוא, פותר את בעיית חישוב התגמול במקרה שמדובר בו. וזו לשון סעיף 3(ד):

"(ד) אדם שאינו מובטל ובתכוף לפני שירותו במילואים היה רשום כמחוסר עבודה בלשכת עבודה כמשמעותה בחוק שירות התעסוקה, תשי"ט-1959, במשך זמן ולפי הכללים שנקבעו לכך, יראוהו לענין זכאות לתגמול, כאילו היה עובד, אף אם התקופה בה היה רשום כאמור עלתה על התקופה שנקבעה לכך לפי סעיף קטן (א)."

סעיף 9 סעיף 9 לחוק העיקרי מורה לאמור:
 "חישוב הכנסתו הממוצעת של עובד עצמאי 9. הכנסתו הממוצעת של עובד עצמאי, לענין סעיף 5 וסעיף זה, היא החלק ה-360 של הכנסתו, כפול במספר ימי שירותו; אולם בחישוב ההכנסה הממוצעת יראו עובד עצמאי שהכנסתו הממוצעת היא יותר מהמקסימום לחודש כאילו היא המקסימום לחודש."

- תיקון סעיף 11 .13 בסעיף 11 לחוק העיקרי, במקום "לענין סעיפים 7 ו-8" יבוא "לענין סעיף 7".
- תיקון סעיף 19 .14 בסעיף 19 לחוק העיקרי –
- (1) בסעיפים קטנים (א) ו-(ד), המלים "הקבוע לתשלום דמי ביטוח" – יימחקו;
- (2) בסעיף קטן (ג), לפני "179" יבוא "169 (א) עד (ד)".
- תיקון סעיף 25 .15 בסעיף 25 לחוק העיקרי, סעיף קטן (ב) – בטל.
- הוספת סעיף 33א .16 אחרי סעיף 33 לחוק העיקרי יבוא:
- 33א. נפטר זכאי לתגמול לפני ששולם לו התגמול, כולו או מקצתו, ישולם חוב התגמול לבן זוגו, ובאין בן זוג – לילדיו, ובאין ילדים – להורהו.
- תחילה .17 תחילתו של חוק זה ביום י"א בתמוז תשל"ד (1 ביולי 1974).

דברי הסבר

(א) לא ישולמו דמי ביטוח בעד הזמן שבעדו מגיעה למבוטח קיצבה נכות לפי פרק ג' או לפי פרק ו' אם אין לו כל הכנסה אחרת, ולא ישולמו דמי ביטוח לפי סעיף 157(א), (ג), (ד) ו-(2ד) בעד הזמן שבעדו מגיעים למבוטח, לפי סעיף 67 או לפי סעיף 127, קיצבה בשל דרגת נכות יציבה, אף אם יש לו הכנסה אחרת.

(ד) לא ישולמו דמי ביטוח בעד הזמן שבעדו מגיעה לעובד תמורת דמי פגיעה אלא מהסכום העודף על הסכום שהיה משתלם לו כדמי פגיעה אילו לא קיבל תמורת דמי פגיעה.

מכיון שגביית דמי הביטוח והתשלום לקרן ההשוואה נעשים במשותף, מוצע להחיל לגבי גביית תשלומים לקרן ההשוואה את ההוראות האמורות, דבר שמבוצע כבר כיום באין אפשרות מעשית אחרת.

סעיף 15 סעיף 25(ב) לחוק העיקרי מורה לאמור: "(ב) הגדיל שר העבודה על פי סמכויותיו לפי סעיף 4 את הסכום של 65 אגורות הנקוב בסעיף 2, תעביר קרן ההשוואה לאוצר המדינה את ההפרש שבין הסכום המוגדר דל כאמור לבין 65 אגורות כשהוא כפול במספר הימים שבעדם שולם תגמול למשרת במילואים". מוצע תיקון הנובע מתיקוני סעיף 2 לחוק זה.

סעיף 16 נפטר משרת במילואים לפני שקיבל את התגמול המגיע לו – ישולם חוב התגמול לאשתו של המנוח, לילדיו או להוריו.

השיעור המוגדל ניתן יהיה להחילו על כלל ציבור המשרתים במילואים או על סוגים מהם, ללא הגבלת זמן או לזמן מוגבל.

סעיף 13 התיקון טכני והוא נובע מביטול סעיף 8 לחוק העיקרי.

(1) סעיפים קטנים (א) ו-(ד) של סעיף 19 לחוק העיקרי מתייחסים, בין השאר, לימק-סימום הקבוע לתשלום דמי ביטוח. המלים מיותרות כאן, כי הן מצויות כבר בהגדרה של המקסימום בסעיף 1 לחוק העיקרי.

(2) בסעיף 169(א) עד (ד) לחוק הביטוח הלאומי נאמר כך:

"תקופות פטור מתשלום דמי ביטוח 169. (א) לא ישולמו דמי ביטוח בעד עובד בעד הזמן שבעדו מגיעים לו דמי פגיעה, דמי לידה או תשלומים בקשר לשיקום מקצועי הנתן לפי סעיף 44.

(ב) לא ישולמו דמי ביטוח לפי סעיף 157(א), (ד) ו-(2ד) בעד הזמן שבעדו מגיעה למבוטח קיצבה ויקנה ובעד הזמן שלאחר הגיע המבוטח לגיל שבעים בגבר, או לגיל ששים וחמש באשה, אף אם לא מגיעה לו קיצבת ויקנה.

(ב1) מבוטח החייב בתשלום דמי ביטוח בעד עצמו, ומלאו לו, בגבר 65 שנים, ובאשה – 60 שנה, וטרם מגיעה לו קיצבת ויקנה, לא יהיה חייב בתשלום דמי ביטוח לפי סעיף 157(א) ו-(ד) ו-(2).